

oni, koji je steknu najviše, a koji je manje steknu, sporije – a ne ćemo misliti, da nepravednici umiru radi te nepravednosti onako, kao sada: od drugih, koji kažnjavaju.

– Zeusa mi, ne će se dakle nepravednost pokazati posve strašna, ako će biti smrtonosna za onoga, koji nju ima; ta bila bi izbavljenje od zala. Ali će se ona, mislim, pokazati prije kao posve protivno, to jest da ostale ubija, ako je doista to moguće, a da onoga, koji nju ima, čini i veoma snažnim za život, i ne samo snažnim nego još besanenim: tako je negdje daleko, kako se čini, od toga da bi bila smrtonosna.

– Lijepo govoriš – rekoh. – Jer kad već ne može svojstvena pokvarenost i svojstveno zlo ubiti i uništiti dušu, teško će dušu, ili što drugo, osim onu stvar za koju je određeno, upropastiti ono zlo, koje je određeno drugome na propast.

– Teško, kako je bar vjerojatno.

– Dakle kada duša ne propada ni od kakva zla, ni od svojstvena ni od tuđega, očito je ona nužno vječni bitak, a ako je vječni bitak, nužno je besmrtna.

– Nužno.

– To dakle neka bude tako. A ako jest tako, znaš, da bi bio uvijek isti broj duša. Jer ako nijedna ne propada, ne bi ih postalo manje; ni opet više, jer ako bi ičega, što je besmrtno, više postajalo, znaš, da bi postajalo od smrtnoga i napokon bi bilo sve besmrtno.

– Istinu govoriš.

– Nego nemojmo misliti to, jer se protivi onom što smo rekli, ni opet to, da bi duša po svojoj najistinitijoj prirodi takva bila, te bi sama u sebi bila puna mnogoga šarenila, nejednakosti i razlike.

– Kako veliš?

– Nije lako, da bi vječno bilo ono, što je sastavljeno od mnogo česti i što nema najljepši sastav, kako se sada nama pokazao za dušu.

– Nije nipošto vjerojatno.

- c – Da je dakle duša besmrtna, dokazalo bi i netom rečeno raspravljanje i ostalo. Ali kakva je duša doista, ne smije se razmotriti onda, kada je nagrđena od zajednice s tijelom i drugim zalima, kako je mi sada razmatramo, nego je treba dovoljno duhom ogledati takvu, kakva je onda kad postaje čista, i svatko će nju naći mnogo ljepšu i jasnije će razabrati pravednost i nepravednost i sve, što sada prođosmo. A sad rekosmo istinu o njoj, kakva nam se za sada ukazuje; ali smo je gledali u onakvu stanju, u kakvu stanju motritelji morskoga boga Glauka vide; oni ne bi više lako vidjeli njegovu prvobitnu prirodu, budući da su mu stari dijelovi tijela što istrgnuti a što smrvljeni i svakojako nagrđeni od valova, a drugi su mu dijelovi prirasli: školjke, mulj i kamenje, te je više nalik na kakvu životinju, nego kakav bješe od prirode. I mi gledamo dušu u takvu stanju radi nebrojenih zala, koja su je zadesila; ali treba paziti na sljedeće, Glaukone.
- d – Na što?
- e – Treba paziti na njezinu ljubav prema znanju i gledati, za čim se obraća, za kakvim društvima čezne, budući da je srodna božanskome, besmrtnome i vječnome; zatim treba paziti kakva bi postala, ako bi za tim sva pošla, ako bi u tome pregnuću izišla iz mora, u kojemu je sada, i ako bi otrešla kamenje i školjke što je sada oko nje, budući da se gosti zemljom, pa ju je zemljano i kameno u divljoj množini obraslo radi slavljene gozbe. I tada bi svatko vidio njezinu pravu prirodu, naime je li mnogovrsna, jednovrsna, kakva li je, kako li je. A sada smo, kako ja mislim, prilično prošli njezine promjene i oblike u ljudskome životu.
- 612 – Svakako.
- b – Dakle – rekoh ja – u raspravljanju sve ostalo uklonismo, i ne pridasmoo plaće i slave pravednosti, kako vi rekoste da učiniše Hesiod i Homer, nego nađosmo, da je pravednost sama po sebi za samu dušu najbolja i da duši treba činiti pravedno, imala Gigov prsten ili ne imala, i pored takva prstena, još i Hadovu kapu.